

09.02.2023

SİRKÜLER 2023/18: Deprem Nedeniyle Yapılan Bağış ve Yardımların Belgelendirilmesi, Gelir, Kurumlar ve Katma Değer Vergisi Kanunlarına Göre Değerlendirilmesi

Deprem felaketleri nedeniyle yapılacak bağış ve yardımların gelir, kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde dikkate alınması, katma değer vergisi kanuna göre yapılacak işlemler ile bu bağış ve yardımların belgelendirilmesi konusu aşağıda özet olarak açıklanmıştır

1- AFAD'a Yapılan Bağışlar

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun (KVK) 10. maddesinin 1-e bendinde, Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdî bağışların tamamının, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilebileceği hükme bağlanmıştır. Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 89. maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde de benzer bir düzenleme gelir vergisi mükellefleri için yer almaktadır.

03.02.2021 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 3483 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla, ülkemizde meydana gelebilecek depremler sırasında zarar gören afetzedeler için, gerek görülmesi halinde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) koordinasyonunda insani yardım kampanyası başlatılabileceği belirtilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, 06.02.2023 tarihinde deprem felaketinden zarar gören afetzedeler için yardım kampanyası başlatmış, yapılacak yardımlar için banka bilgilerini ilan etmiştir.

3483 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı çerçevesinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından başlatılan ve koordine edilen kampanya kapsamında Başkanlıkça ilan edilecek banka hesaplarına bağış olarak yatırılan tutarların tamamı ile makbuzla belgelendirilmesi halinde yapılan aynı bağışların tamamı yukarıda belirtilen hüküm çerçevesinde beyan edilen gelirden ve kurum kazancından indirilebilecektir.

İndirilebilecek bağış tutarı, bağışın yapıldığı yıl beyan edilen gelir ve kurum kazancıyla sınırlıdır. Bağışın yapıldığı vergilendirme döneminde indirilemeyen tutar sonraki dönemlere devredilerek sonraki dönemlerde indirilemeyecektir.

KDV Kanunu'nun 17/2-b ve 30/a maddeleri uyarınca ticari işletmelere kayıtlı malların bu kapsamda bağışlanması halinde, bağışlanan mallar KDV'den istisna olup, bu mallar dolayısıyla yüklenmiş olan KDV indirilebilecektir.

Nakdi bağışın AFAD tarafından açılan kampanya kapsamındaki hesaplara yatırıldığını gösteren banka dekontuyla belgelendirilmesi yeterlidir.

Tebliğlerle yapılan düzenlemeler dikkate alındığında, iktisadi işletmeye dahil olan malların bağışlanması halinde, bağış yapılan malların miktar ve emsal bedeli ile bağış olduğuna dair ibareleri ihtiva eden AFAD adına fatura düzenlenmesi, fatura arkasında veya başka bir teslim belgesinde malların AFAD'a teslimini içeren imzalı şerh alınması, üçüncü taraflardan satın alınarak bağışlanan mallarda ise alış faturası

arkasına veya ayrı bir teslim belgesinde malların AFAD’a teslimini içeren imzalı şerh alınmasının uygun olacağı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından internet sayfasında 9 Şubat 2023 günü yayımlanan “Deprem Nedeniyle Yapılan Bağış ve Yardımların Vergi Mevzuatı Karşısındaki Durumu” başlıklı duyuruda ise, aynı bağışların; AFAD Başkanlığının kendisine yapılabileceği gibi AFAD’ın yönlendirdiği kamu kurum ve kuruluşlarına da yapılabileceği, bu kapsamda yapılan aynı bağışların tamamının bağışa konu malların içeriğine ve ilgili kurumlarca teslim alındığına ilişkin belge düzenlenmesi kaydıyla, ilgili yıl vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabileceği, söz konusu kapsamda yapılan bağış ve yardımlarda KDV hesaplanmayacağı ve bağışa konu mallara ilişkin yüklenilen KDV’lerin de işletmeler tarafından indirim konusu yapabileceği belirtilmiştir.

2. Kızılay’a Yapılan Bağışlar

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10/1-f bendinde, iktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine makbuz karşılığı yapılan **nakdi bağış veya yardımların** tamamının, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilebileceği hükme bağlanmıştır. Gelir Vergisi Kanunu’nun 89. maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde de benzer bir düzenleme gelir vergisi mükellefleri için yer almaktadır.

KVK 10/1-c ve GVK 89/4 maddeleri uyarınca Kızılay’a yapılacak aynî bağış ve yardımlar, gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan edilen gelirin %5’i ile sınırlı olarak matrahtan indirilebilecektir.

KDV Kanunu’nun 17/2-b ve 30/a maddeleri uyarınca ticari işletmelere kayıtlı malların bu kapsamda bağışlanması halinde, bağışlanan mallar KDV’den istisna olup, bu mallar dolayısıyla yüklenmiş olan KDV indirilebilecektir.

Nakdi bağışın Kızılay’ın bağış için açılan banka hesaplarına bağış olduğunu belirten ibare konularak yapılması yeterlidir.

Aynı bağışın ise, iktisadi işletmeye dahil olan mallar için bağış yapılan malların miktar ve emsal bedeli ile bağış olduğuna dair ibareleri ihtiva eden Kızılay adına düzenlenecek fatura ile belgelenmesi, fatura arkasında veya başka bir teslim belgesinde malların Kızılay’a teslimini içeren imzalı şerh alınması gerekmektedir. Üçüncü taraflardan satın alınarak bağışlanan malların ise alış faturası arkasına veya ayrı bir teslim belgesinde malların Kızılay’a teslimini içeren imzalı şerh alınması yeterli olacaktır.

3. Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Diğer Bazı Kurum ve Kuruluşlara Yapılan Bağışlar

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10. maddesinin 1-c bendi hükmü çerçevesinde, genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere, köylere, Cumhurbaşkanı tarafından vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan derneklere makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının %5’ine kadar olan kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilmektedir. Gelir Vergisi Kanunu’nun 89. maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde gelir vergisi mükellefleri için de benzeri bir düzenleme yer almaktadır.

Deprem dolayısıyla belirtilen kurum ve kuruluşlara da bu düzenleme kapsamında bağış yapılabilecektir.

Gelir / Kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecek bu kapsamdaki bağış ve yardımların tutarı, o yıla ait kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %5'i ile sınırlıdır.

KDV Kanunu'nun 17/2-b ve 30/a maddeleri uyarınca ticari işletmelere kayıtlı malların bu kurumlara bağışlanması halinde, bağışlanan mallar KDV'den istisna olup, bu mallar dolayısıyla yüklenmiş olan KDV indirilebilecektir.

Nakdi bağışın ilgili kurumlar tarafından bağış için açılan banka hesaplarına bağış olduğunu belirten ibare konularak yapılması yeterlidir.

Aynı bağışın ise, iktisadi işletmeye dahil olan mallar için bağış yapılan malların miktar ve emsal bedeli ile bağış olduğuna dair ibareleri ihtiva eden Kızılay adına düzenlenecek fatura ile belgelenmesi, fatura arkasında veya başka bir teslim belgesinde malların Kızılay'a teslimini içeren imzalı şerh alınması gerekmektedir. Üçüncü taraflardan satın alınarak bağışlanan malların ise alış faturası arkasına veya ayrı bir teslim belgesinde malların Kızılay'a teslimini içeren imzalı şerh alınması yeterli olacaktır. Diğer taraftan Gelir İdaresi Başkanlığı internet sayfasında 9 Şubat 2023 günü deprem dolayısıyla AFAD'a yapılacak bağışlar konusunda yayımlanan duyuru ayrıca dikkate alınabilecektir.

4. Gıda Bankacılığı Kapsamında Yapılan Bağışlar

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40 ve 89. maddelerinde, Katma Değer Vergisi Kanununun ise 17. maddesinde yapılan düzenlemelerle Hazine ve Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde gıda bankacılığı kapsamında bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedellerinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılması ve bu teslimlerin katma değer vergisinden istisna edilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiştir.

Yapılan düzenlemelere göre, bu çerçevede yapılacak bağışların gelir/kurumlar vergisi matrahının belirlenmesinde dikkate alınabilmesi için, bağışın;

a) Tüzüğünde veya senedinde ihtiyacı bulunanlara gıda, temizlik, giyecek ve yakacak yardımı yapabilmesine ilişkin hükümler bulunan dernek veya vakfa yapılmış olması ve

b) Gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddesi niteliğinde olması, gerekmektedir.

Düzenlemeye göre ayrıca;

- Bağışlanan mallar için dernek veya vakıf adına fatura düzenlenmesi,
- Mal bedeli olarak faturada, bağışa konu malın maliyet bedelinin (yüklenilen katma değer vergisi hariç) yazılması,
- Faturada "İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır." ibaresine yer verilmesi,
- Dernek veya vakıftan, kendi mevzuatlarının öngördüğü belgelerin bir örneğinin alınması,

Gerekmemektedir.

KDV Kanunu'nun 17/2-b ve 30/a maddeleri uyarınca ticari işletmelere kayıtlı malların bu kapsamda bağışlanması halinde, bağışlanan mallar KDV'den istisna olup, bu mallar dolayısıyla yüklenmiş olan KDV indirilebilecektir.